

НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД ПРОФЕСІЙНОЇ (ПРОФЕСІЙНО-
ТЕХНІЧНОЇ) ОСВІТИ
ЗІ СПЕЦИФІЧНИМИ УМОВАМИ НАВЧАННЯ
«ЖИТОМИРСЬКА АКАДЕМІЯ ПОЛІЦІЇ»

Програма мотивації та організації стимулювання до освітнього процесу здобувачів освіти Державного закладу професійної (професійно-технічної) освіти зі специфічними умовами навчання «Житомирська академія поліції»

Розглянуто
на засіданні педагогічної ради
Державного закладу професійної
(професійно-технічної) освіти зі
специфічними умовами навчання
«Житомирська академія поліції»,
«13» 06 2024 року, протокол № 10

м. Житомир 2024

Зміст

1. Загальні положення.
2. Зміст програми.
3. Традиції та урочисті заходи в Державному закладі професійної (професійно-технічної) освіти зі специфічними умовами навчання «Житомирська академія поліції».

1. Загальні положення

Розвиток України як незалежної держави у процесі входження до Європейської спільноти, зростання ролі правоохоронних органів сприяють становленню сучасного демократичного суспільства. Від ефективності їхньої діяльності залежить рівень законності й правопорядку в державі, безпеки громадян, ступінь захисту їх прав та інтересів.

Відповідно до Закону України «Про Національну поліцію» концепція діяльності правоохоронних органів ґрунтується на засадах партнерства та наданні поліцейських послуг у сферах: забезпечення публічної безпеки і порядку, охорони прав і свобод людини, інтересів суспільства і держави тощо.

Ефективність діяльності правоохоронних органів, їх авторитет у суспільстві знаходиться у прямій залежності від якості їх кадрового складу, здатності їх ефективно виконувати службові обов'язки, рівня їх професійної культури.

Сучасна педагогічна теорія і практика свідчить, що одним із провідних чинників успіху є професійна підготовка фахівців, рівень освіти яких має забезпечити ринок праці кваліфікованими, конкурентоздатними фахівцями. Це актуалізує проблему формування професіоналізму майбутніх поліцейських і вимагає вдосконалення освітнього процесу у закладах професійної (професійно-технічної) освіти зі специфічними умовами навчання.

У зв'язку з вищевикладеним перед педагогічними працівниками Державного закладу професійної (професійно-технічної) освіти зі специфічними умовами навчання «Житомирська академія поліції» (далі – Житомирська академія поліції, Академія, заклад) актуальним постає питання підтримання мотивації здобувачів освіти до навчання та формування програми розвитку професійної мотивації.

Професійна мотивація – це складне психологічне утворення, що включає покликання, професійні наміри, потребу в професійній праці, ціннісні орієнтації, домагання, очікування, зміст, установки, професійні інтереси.

Встановлено, що до професійної діяльності мотивують різні чинники. Мотиви існують в певній ієрархічній структурі: ті мотиви, що виконують функцію змістоутворення, завжди знаходяться на більш високому рівні, вони є провідними мотивами особистості.

Як свідчать дані багатьох досліджень, ставлення здобувача освіти до свого навчання у закладах професійної освіти залежить насамперед від чинників вибору професії (спеціальності) і ставлення до самого процесу учіння. Позитивною мотивацією професійного вибору здобувача освіти є такі його прояви:

- яскраво виражений інтерес до професії;
- бажання в майбутньому займатися саме цією професійною діяльністю;
- прагнення бути корисним людям, суспільству результатами своєї професійної діяльності, служити Україні та ін.

Такий факт підтверджує, що переважна більшість здобувачів освіти нашого навчального закладу є вже вмотивованими до навчання, бо чітко

визначились з вибором професії і саме з цією професією пов'язують свій професійний розвиток. Проте умови професійної підготовки (внутрішній розпорядок дня, наряди, великий обсяг навчального матеріалу) для значної кількості здобувачів освіти сприймаються як такі, що негативно позначаються на їх внутрішньому стані, створюють ситуації переживання, фрустрації, поразки, тоді як для молодих людей є актуальним і значимим мотив досягнення успіху.

Зважаючи на такі психологічні чинники, з метою підвищення мотивації здобувачів освіти до освітнього процесу, зокрема до навчання, методи виховного і психологічного впливів повинні зводитись до створення таких умов професійної підготовки, які б задовольняли потреби у самоствердженні, самоповазі, домінуванні, уваги до своєї особистості, визнанні, тобто підвищували внутрішню мотивацію та мотивацію досягнення успіху.

Мотиви навчання є не тільки передумовою успішного професійного навчання здобувача освіти, вони є також його наслідком. Мотиви формуються в діяльності, а організовує цю діяльність викладач, курсовий офіцер та інший постійний склад закладу. Зазначимо, що ставлення здобувачів освіти до цієї діяльності, зокрема, до освітнього процесу, формуються в ній самій. Так, до навчального матеріалу має бути позитивне ставлення, тобто предмет засвоєння повинен бути цікавим.

Аналіз психологічної літератури свідчить, що на успішність здобувача освіти в навчанні впливає також і рівень його інтелектуального розвитку, ерудиція і вміння, з якими він приходить на навчання. Проте чисельні дослідження встановили, що «сильні» і «слабкі» здобувачі освіти все ж таки відрізняються один від одного, однак не за рівнем інтелекту, а за мотивацією навчальної діяльності. Для «сильних» характерною є внутрішня мотивація: вони мають потребу в опануванні професією на високому рівні, зорієнтовані на отримання міцних професійних знань і практичних умінь. Щодо «слабких», то їхні мотиви загалом зовнішні, ситуативні: уникнути осуду і покарання за низьку успішність й таке інше.

При зовнішній мотивації у здобувача освіти виявляється споживацьке ставлення до учіння, навчальний матеріал засвоюється (запам'ятовується) для близької цілі (відповісти на семінарі, скласти залік) і після відтворення швидко забувається. При внутрішній мотивації навчально-професійної діяльності у здобувача освіти на першому місці – професійні та пізнавальні інтереси.

Результати дослідження (А.О. Реан та ін.) засвідчують, що висока позитивна мотивація може відігравати роль компенсаторного чинника за умови недостатньо високого рівня розвитку спеціальних здібностей або прогалин у необхідних знаннях, уміннях і навичках здобувача освіти. Проте ніякий високий рівень інтелектуальних здібностей здобувача освіти не може компенсувати низьку його мотивацію учіння і сам по собі не забезпечує успіху в освітній діяльності.

Таким чином, нижче представлена програма підвищення мотивації здобувачів освіти до освітнього процесу є спеціально організований, цілеспрямований, комплексний процес формування та розвитку мотиваційних

характеристик його особистості, у першу чергу інтересу до навчання і віри у власні здібності досягти певного результату. Запропонована програма розвитку професійної мотивації здобувачів освіти Державного закладу професійної (професійно-технічної) освіти зі специфічними умовами навчання «Житомирська академія поліції», ґрунтується на основі отриманих даних емпіричного дослідження психологів, в її основу покладено ідеї гуманістичної та екзистенціальної психології щодо саморозвитку і саморозкриття особистості в житті і професійній діяльності.

2. Зміст програми

Програма мотивації в Державному закладі професійної (професійно-технічної) освіти зі специфічними умовами навчання «Житомирська академія поліції», включає методи заохочення і морального стимулювання та спрямована на розвиток мотивації до отримання знань, умінь та навичок шляхом створення ситуації успіху, морального заохочення здобувачів освіти за досягнення високих результатів у навчанні та оволодіння професією, організаторський талант, активну участь в освітньо-культурній та спортивній діяльності, ініціативність та наполегливість в освітньому процесі, а також інші досягнення.

Щомісячно в Державному закладі професійної (професійно-технічної) освіти зі специфічними умовами навчання «Житомирська академія поліції» за результатами аналізу стану успішності здобувачів освіти, протягом місяця обираються кращі з навчання.

2) У свою чергу між кращих з навчання обирається переможець, який протягом місяця отримав найбільшу кількість балів. Такий слухач отримує відзнаку «Кращий з навчання». Якщо наступного місяця він є кращим в рейтингу групи то отримує відзнаку «Кращий з навчання III ступеня», «Кращий з навчання II ступеня» (перший в рейтингу три місяці поспіль) та «Кращий з навчання I ступеня» (перший в рейтингу групи чотири місяців поспіль). Зазначених здобувачів освіти щомісячно фотографують та розміщують публікацію на офіційних сторінках Академії в соціальних мережах.

3 метою розвитку співпраці між здобувачами освіти, згуртованості колективу кожного місяця обирається краща група з навчання, яка наділяється наступними правами:

- 1) на раді командирів груп, при вирішенні побутових питань, точка зору командира кращої групи є вирішальною;
- 2) можуть ініціювати зміни з прибирання закріпленої території;
- 3) можуть ініціювати зміни в розстановці нарядів;
- 4) наставництво (допомога здобувачів освіти одне одному у навчанні);
- 5) зустріч з практиками, відвідування практичного підрозділу, музею тощо за організацією куратора навчальної групи або педагогічного працівника Академії;
- 6) проведення розвантажувальних вечорів;
- 7) проведення старшим психологом змагань типу «Брейн ринг» тощо.

Крім того, колектив Державного закладу професійної (професійно-технічної) освіти зі специфічними умовами навчання «Житомирська академія поліції» організовує для цієї групи цікавий спільний захід.

Здобувачам освіти, які виявили наполегливість, активність, ініціативність у навчанні та мають лише позитивні оцінки (більше 8 балів) можуть отримувати оцінку «автоматом» за заліки з окремих предметів відповідно до робочих навчальних програм.

Крім досягнень у навчанні, значна увага приділяється особистим зусиллям здобувача освіти та проявам поведінки, як позитивним, так і негативним.

Позитивні прояви поведінки:

- 1) прояв розумної активності;
- 2) сумлінне виконання обов'язків під час несення служби в нарядах;
- 3) організаторський талант, ініціативність та наполегливість у професійному навчанні;
- 4) активна участь в освітньо-культурній та спортивній діяльності;

Негативні прояви поведінки:

- 1) порушення внутрішнього розпорядку (запізнення на заняття, шиккування та ранкову зарядку);
- 2) порушення правил носіння однострою (неохайний зовнішній вигляд, однострій та одяг невстановленого зразка);
- 3) недотримання субординації (невідання військового вітання);
- 4) порушення Правил етичної поведінки (використання ненормативної лексики);
- 5) користування на заняттях гаджетами.

Кожен працівник навчального закладу має можливість відзначити проявлені зусилля та прояви поведінки будь-якого здобувача освіти шляхом занесення інформації до індивідуального контрольного листа. Наприкінці тижня проводиться аналіз отриманих «заохочень» і «зауважень», які обговорюються на Днях дисципліни.

Здобувачі освіти, які отримали вказані вище відзнаки, можуть, за бажанням, користуватися протягом місяця такими привілеями:

- 1) звільнення від нарядів;
- 2) звільнення від прибирання території;
- 3) звільнення від відпрацювання пропусків навчальних занять з поважних причин;
- 4) право сфотографуватись біля розгорнутого Прапора Державного закладу професійної (професійно-технічної) освіти зі специфічними умовами навчання «Житомирська академія поліції»;
- 5) право провести самостійно заняття для здобувачів освіти на власний вибір та інше;
- 6) направлення відділенням кадрового забезпечення Академії листа-подяки батькам чи родичам зі словами вдячності за виховання дітей або зразкове виконання службових обов'язків, одержані заохочення та інше;

7) направлення відділенням кадрового забезпечення Академії листа до комплектуючого підрозділу з зазначенням досягнень в навчанні;

8) внесення інформації про здобувача освіти, який більше 4-х разів постіль був першим в рейтингу групи, до Почесної книги «Кращий з навчання».

Нагородження кращих здобувачів освіти відбувається в кінці місяця на Дні Дисципліни.

Створення умов конкуренції між здобувачами освіти забезпечує розвиток мотивації досягнення. Кращі здобувачі освіти відчують себе спроможними долати труднощі та переживати ситуацію успіху.

3. Традиції та урочисті заходи в Державному закладі професійної (професійно-технічної) освіти зі специфічними умовами навчання «Житомирська академія поліції»

З метою ефективною адаптації до навчання, підвищення навчально-пізнавальної діяльності здобувачів освіти та формування сприятливого соціально-психологічного клімату, в навчальному закладі проводяться ряд заходів, а саме: перший стройовий огляд на плацу Академії; проходження строем з проголошенням гасла навчальної групи та привітанням з зарахуванням до Житомирської академії поліції.

На завершення первинної професійної підготовки проводяться урочисті заходи. Випускникам Академії вручають дипломи кваліфікованого робітника про завершення Житомирської академії поліції та отримання професії «Поліцейський (за спеціалізаціями)». Кращі слухачі, відповідно до вмотивованого рапорта кураторів навчальних груп, який погоджується з стройовим відділенням, відділенням навчально-методичної роботи, першим заступником начальника закладу та затверджується начальником Академії, заохочуються відзнаками керівництва у вигляді подяк або грамот.

На згадку про себе випускники презентують керівництву Академії фото своєї навчальної групи, яке традиційно розміщується на стінах закладу.

На завершення випускної церемонії відбувається урочисте позбавлення контрольних листів здобувачами Академії.

З нагоди проведення урочистостей заздалегідь відділенням кадрового забезпечення закладу готується сценарій проведення заходу.